

Студијски програм/студијски програми: Интегрисане академске студије медицине
Врста и ниво студиј: интегрисане академске студије
Назив предмета: Хигијена (М5-ХИГ)
Наставник: Бијеловић В. Сања, Бјелановић М. Јелена, Велички С. Радмила, Драгић Б. Наташа, Јевтић Р. Марија, Поповић Б. Милка
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Инфективне болести (за полагање испита); Епидемиологија (за полагање испита)
Циљ предмета Оспособљавање лекара опште медицине (породичног лекара) за превентивни рад.
Исход предмета Знања: Превентивно деловање у области заштите животне средине. Промоција правилне исхране. Здравствена безбедност хране. Превенција масовних незаразних болести. Вештине: Израда и примена превентивних програма за чување и побољшање животне средине и здравља људи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Хигијена и здравље. Хигијенски услови планирања и градње здравствених установа. 2. Хигијена - наука о здрављу. Здравље 2020. Здравље и одрживи развој. 3. Атмосфера, клима, микроклима – утицаји на здравље. Аерозагађење: извори, особине и утврђивање. Превенција и здравствене последице аерозагађења. 4. Бука у урбаној средини. Здравствене последице буке и превенција. Нејонизујућа и јонизујућа зрачења. Утицаји на здравље, превенција штетних утицаја. 5. Врсте вода по пореклу и особинама. Објекти водоснабдевања. Здравствена исправност и значај воде. Пречишћавање и кондиционирање воде за пиће. 6. Здравствени аспекти управљања отпадом. Управљање ризиком у комуналној средини. 7. Хигијена насеља. Хигијена становања. Хигијена јавних комуналних објеката. Поступци лекара примарне здравствене заштите у ванредним ситуацијама. 8. Хигијена школске средине. Школска средина и здравље. 9. Планирање и градња здравствених установа. Управљање ризицима у здравственим установама. 10. Лична хигијена. Лична хигијена здравствених радника. 11. Исхрана и здравље. Енергетске потребе. Физиолошке улоге, дневне потребе и извори хранљивих материја. 12. Физиолошке улоге, дневне портебе и извори витамина. Физиолошке улоге, дневне портебе и извори минерала. 13. Хигијена намирница анималног и биљног порекла. Генетски модификована храна. Дијететски производи. Алергија и неподношљивост одређених састојака хране. 14. Здравствена безбедност хране. Болести преносиве храном. Здравствена безбедност предмета опште употребе. 15. Медицинска нутритивна превенција и терапија болести преобилне исхране. Медицинска нутритивна превенција и терапија потхрањености и посебних нутритивних дефицита. Медицинска нутритивна превенција и терапија малигних болести. 16. Унапређење исхране становништва. 17. Ментална хигијена и ментално здравље. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> 1. Еколошка интерпретација здравља и болести. 2. Климатски и микроклиматски утицаји на здравље људи. Квалитет ваздуха – задаци процена утицаја на здравље. 3. Упознавање са интернационалном и националном законском основом буке у животnoj средини. Утицај на здравље. 4. Светлост и осветљеност. Значај УВ индекса за процену здравственог ризика. Јонизујућа зрачења у комуналној средини. 5. Узорковање воде за пиће. Давање мишљења о здравственој безбедности воде за пиће. Дезинфекција воде за пиће – рачунски задаци. 6. Еколошки сагласна диспозиција отпадних материја. Руковођење ризиком у животnoj средини – <i>семинар</i> . 7. Предаја семинара из руковођења ризиком у животnoj средини. 8. Посета школском или предшколском објекту. 9. Промоција личне хигијене и хигијене руку. Добра хигијенска пракса у здравственим установама – <i>студентски рад</i> . 10. Утврђивање стања исхрањености људи. Израчунавање дневних енергетских потреба. Израчунавање дневних потреба у хранљивим материјама. 11. Израчунавање дневних потреба у витаминима. Израчунавање дневних потреба у минералима. 12. Анкета исхране. План исхране. Теоријски приступ. Планирање школског допунског obroка. 13. Здравствена безбедност хране. Предмети опште употребе. Поступци лекара опште праксе у случајевима епидемије услед здравствено неисправне хране. 14. Медицинска нутритивна терапија преобилне исхране. Медицинска нутритивна терапија недовољне исхране. Медицинска нутритивна терапија масовних незаразних болести. 15. Значај менталне хигијене. Ментална хигијена у здравственим установама.
Литература <i>Обавезна</i> 1. Новаковић Б, Миросављев М, Јевтић М. Хигијена исхране. Медицински факултет у Новом Саду, 2005. 2. Новаковић Б, Грујић В. Хигијена и здравствено васпитање. Медицински факултет у Новом Саду, 2005. 3. Кристофоровић-Илић М и сар. Хигијена, медицинска екологија и јавно здравље. Ortomedics Нови Сад, 2010. 4. Кристофоровић-Илић М. и сар. Комунална хигијена, друго допуњено издање. Прометеј Нови Сад, 2002. 5. Кристофоровић-Илић М. Хигијена са медицинском екологијом. Ortomedics Нови Сад, 2003. <i>Допунска</i> 1. WHO. Preventing disease through healthy environments: a global assessment of the burden of disease from environmental risks. Switzerland 2016. 2. WHO. Monitoring ambient air quality for health impact assessment. WHO Regional Publications, European Series No. 85, Copenhagen, 2003. 3. WHO. Guidelines for drinking – water quality, 3rd Edition. Geneva, 2011. 4. http://www.efsa.europa.eu

5. <http://www.codexalimentarius.net>
6. <http://ec.europa.eu/food>
7. <http://www.who.int>
8. <http://www.eufic.gov>
9. <http://www.cdc.gov>

Број часова активне наставе

Остали часови:

Предавања: 30	Вежбе: 45	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
------------------	--------------	-----------------------	-----------------------------	--

Методe извођења наставе: предавања, вежбе, семинари

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит - практични	35
практична настава	5	усмени испт	35
колоквијум-и		.....	
семинар-и	20		